

BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM

ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC:

**CƠ SỞ KHOA HỌC HOÀN THIỆN QUẢN
LÝ HÀNH CHÍNH HOẠT ĐỘNG BHXH Ở
VIỆT NAM**

CHỦ NHIỆM:

THƯ KÝ ĐỀ TÀI:

THÀNH VIÊN:

Trần Xuân Vinh

Vũ Thị Thanh

Nguyễn Tiến Quyết

Nguyễn Hùng Cường

Phạm Văn Cảnh

Vũ Đức Hải

Hà nội 2000

Số: 2625/QĐ-BHXH-TTKH

Hà Nội, ngày 19 tháng 12 năm 2001

QUYẾT ĐỊNH

CỦA TỔNG GIÁM ĐỐC BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM
V/v thành lập Hội đồng nghiệm thu đề tài khoa học năm 2000

TỔNG GIÁM ĐỐC BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM

- Căn cứ Nghị định số 19/CP ngày 16/2/1995 của Chính phủ về việc thành lập Bảo hiểm xã hội Việt Nam;

- Căn cứ Quy chế tổ chức và hoạt động của Bảo hiểm xã hội Việt Nam ban hành kèm theo Quyết định số 606/TTg, ngày 26/9/1995 của Thủ tướng Chính phủ;

- Căn cứ Quyết định số 1147/QĐ - KH, ngày 01/6/1996 của Bộ trưởng Bộ Khoa học - Công nghệ và Môi trường về việc công nhận BHXH Việt Nam là đầu mối kế hoạch khoa học, công nghệ;

- Căn cứ Quyết định số 408/QĐ/BHXH-TTKH ngày 25 tháng 2 năm 2000 của Tổng Giám đốc BHXH Việt Nam về việc giao nhiệm vụ nghiên cứu khoa học năm 2000;

- Căn cứ Quy chế tạm thời về tổ chức và nguyên tắc làm việc của Hội đồng nghiệm thu đề tài khoa học ban hành kèm theo Quyết định số 835/BHXH-TTKH, ngày 14/5/1997 của Tổng Giám đốc BHXH Việt Nam;

- Theo đề nghị của Giám đốc Trung tâm Thông tin - Khoa học BHXH Việt Nam,

QUYẾT ĐỊNH

Điều 1. Thành lập Hội đồng nghiệm thu đề tài khoa học để đánh giá kết quả nghiên cứu đề tài: "*Cơ sở khoa học hoàn thiện quản lý hành chính hoạt động bảo hiểm xã hội ở Việt Nam*" do Ông Trần Xuân Vinh làm chủ nhiệm đề tài.

Điều 2. Chỉ định và mời các thành viên sau đây vào Hội đồng nghiệm thu đề tài:

1. Ông Nguyễn Huy Ban, TS, Tổng Giám đốc BHXH VN, Chủ tịch Hội đồng.
2. Ông Bùi Văn Vĩnh, PGS, TS, Viện trưởng Viện nghiên cứu hành chính, Học viện Hành chính quốc gia, Nhận xét 1.
3. Ông Dương Xuân Triệu, TS, Giám đốc Trung tâm TTKH, BHXH VN, Nhận xét 2.
4. Bà Mai Thị Cẩm Tú, TS, Phó Giám đốc Trung tâm TT- KH, BHXH VN, Ủy viên.
5. Ông Đỗ Văn Sinh, CN, Trưởng ban Kế hoạch tài chính, BHXH VN, Ủy viên.
6. Ông Hà Văn Chi, CN, Trưởng ban Chế độ Chính sách, BHXH VN, Ủy viên.
7. Bà Trịnh Thị Hoa, TS, Phó Trưởng phòng QLKH, Trung tâm TTKH BHXHVN, Thư ký Hội đồng.

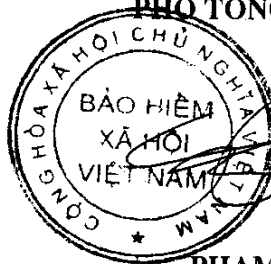
Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký. Giám đốc Trung tâm TTKH, Trưởng ban Tổ chức cán bộ, Chánh Văn phòng BHXH VN, Chủ nhiệm đề tài và các Ông (bà) có tên ở Điều 2 chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhân:

- Như Điều 3;
- TGD, các Phó TGD
- Lưu Trung tâm và VP

KT/ TỔNG GIÁM ĐỐC BHXH VN

PHÓ TỔNG GIÁM ĐỐC

PHẠM THÀNH

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

-----o0o-----

Hà nội , ngày 5 tháng 1 năm 2002

BẢN NHẬN XÉT ĐỀ TÀI KHOA HỌC

Phản biện: PGS. TS. Bùi Thế Vĩnh

Viện trưởng viện NCHC , Học viện HCQG.

Tên đề tài: " Cơ sở khoa học hoàn thiện quản lý hành chính hoạt động BHXH ở Việt Nam "

Chủ nhiệm đề tài: Trần Xuân Vinh

Tổng biên tập tạp chí BHXH

Tôi đã đọc bản viết chính đề tài và có những nhận xét như sau:

1. Đề tài có ý nghĩa lý luận sâu sắc, vì đã trình bày rõ ràng: 9 khái niệm liên quan đến quản lý hành chính Nhà nước hoạt động BHXH. Tập thể tác giả cũng đã chú ý đến một số kinh nghiệm QLHLNN trong hoạt động BHXH của nước ngoài. Có thể nói , không làm rõ được cơ sở khoa học, cơ sở lý luận, thì việc phân tích thực trạng và đề xuất kiến nghị sẽ không có định hướng, không tìm được sự nhất trí trong nhận thức và hành động.

2. Những đóng góp của đề tài này được biểu hiện như sau:

Một là: Trình bày một cách hệ thống và tổng quan về 9 khái niệm, tương đối chính xác, trong điều kiện khoa học hành chính Việt Nam trong giai đoạn đầu của sự phát triển .

Hai là: Thể hiện được khái niệm, mục đích, nguyên tắc quản lý hành chính hoạt động bảo hiểm xã hội , đặc biệt sắp xếp lại 8 nguyên tắc (trang 28-30).

Ba là: Mô tả, phân tích thực trạng QLHC hoạt động BHXH Việt Nam về hệ thống thể chế, tổ chức bộ máy, đội ngũ cán bộ, công chức, thủ tục, quy trình giải quyết chế độ, chính sách BHXH cho thời kỳ trước 1 tháng và sau 1 tháng năm 1995, đã đưa ra những đánh giá đúng đắn về QLHC hoạt động BHXH ở nước ta từ trước đến nay. Đây là sự đóng góp đáng khích lệ của đề tài, tài liệu tham khảo bổ ích cho những công trình liên quan tiếp theo.

Ba là: Đã đề xuất 5 giải pháp hoàn thiện về QLNN đối với BHXH, cải cách bộ máy nhằm thực hiện tốt chế độ chính sách BHXH. Xây dựng , đổi mới đội ngũ cán bộ, công chức BHXH và hoàn thiện quy trình quản lý thực hiện chế độ chính sách BHXH. Những kiến nghị cụ thể này, có tính khả thi và sát với thực tiễn cuộc sống, hoàn cảnh nước ta.

Bốn là: Ngoài ra, tập thể các tác giả còn nêu những điều kiện để thực hiện 5 giải pháp hoàn thiện, nhằm tăng tính khả thi của giải pháp. Mặc dầu, các điều kiện này mang tính chất vĩ mô của toàn quốc gia, sự quan tâm của Đảng và Chính phủ.

3. Kết cấu đề tài sáng sửa, rành mạch, chứng tỏ các tác giả có kinh nghiệm trong nghiên cứu khoa học.

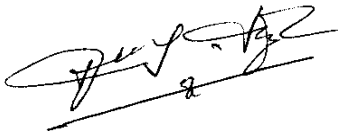
4. Tuy nhiên, theo chúng tôi, tập thể đề tài nên nghiên cứu sâu hơn nữa về quy trình tổ chức thực hiện các chế độ, chính sách BHXH, sao cho mang tính chất " Tự động hoá" khi giải quyết chế độ chính sách BHXH, đúng với bản chất BHXH, đồng thời coi trọng cơ chế " hậu kiểm" , quy định rõ chế độ trách nhiệm, chế độ thưởng phạt đối với cán bộ, công chức cũng như người thực thi công vụ, giảm đi hoá và chống sự phiền hà. Nên coi quy trình là một nội dung trọng điểm trong cải cách hành chính BHXH một hình thức mẫu sáng tạo của ngành.

Chúng tôi đánh giá là tập thể đề tài đã hoàn thành tốt mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu, đề tài là một tài liệu tham khảo lợi ích cho những ai quan tâm đến BHXH Việt Nam .

Xác nhận chữ ký

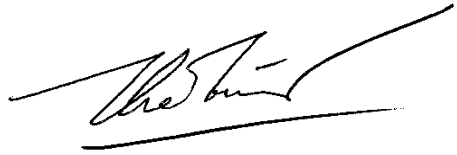
Phó viện trưởng

viện nghiên cứu hành chính

TS. Nguyễn Ngọc Hiện

Người nhận xét

GS. TS. Bùi Thế Vĩnh

NHẬN XÉT ĐỀ TÀI

“CƠ SỞ KHOA HỌC HOÀN THIỆN, QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH HOẠT ĐỘNG BHXH Ở VIỆT NAM”

Do Thạc sĩ Trần Xuân Vinh làm chủ nhiệm

Người nhận xét: TS Dương Xuân Triệu

Chỉ thị số 15 CT/ TW ngày 26/ 5/ 1997 của Bộ chính trị đã chỉ rõ “Bảo hiểm xã hội (BHXH) là một chính sách lớn của Đảng và Nhà nước góp phần bảo đảm ổn định đời sống cho người lao động, ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, thúc đẩy sự nghiệp xây dựng đất nước, bảo vệ Tổ quốc”.

Đối với các nước khác trên thế giới BHXH đã có từ lâu, ở nước ta ngay từ ngày đầu thành lập Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hoà đã ban hành nhiều sắc lệnh về BHXH. Theo đó chính sách BHXH đã ngày càng được hoàn thiện, phát triển góp phần động viên đội ngũ công nhân viên, bộ đội hoàn thành thắng lợi sự nghiệp giải phóng Miền Nam thống nhất Tổ quốc, đưa cả nước đi lên CNXH.

Bước vào giai đoạn đổi mới toàn diện đất nước vì mục tiêu dân giàu nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh chính sách BHXH càng được nhanh chóng hoàn thiện, bước đầu đã đáp ứng được cơ chế kinh tế thị trường định hướng XHCN.

Qua gần sáu năm hoạt động, BHXH Việt Nam đã thu được những kết quả đáng khích lệ, không những làm vừa lòng các đối tượng đang tham gia, đang thụ hưởng các chế độ trợ cấp BHXH mà còn được dư luận xã hội đồng tình, hưởng ứng. Tuy nhiên trong công tác quản lý hành chính hoạt động BHXH cũng đang còn nhiều tồn tại cả về pháp luật, hệ thống chính sách, chế độ BHXH, công cụ quản lý và tổ chức thực hiện. Những hạn chế này đòi hỏi phải được nghiên cứu một cách đầy đủ để không ngừng nâng cao và phát huy hiệu quả của chính sách BHXH. Đồng thời góp phần đảm bảo an sinh xã hội trong thời kỳ phát triển mới của đất nước- thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá. Vì lẽ đó, chúng tôi cho rằng đề tài của Thạc sĩ Trần Xuân Vinh nghiên

cứu vừa đáp ứng được đòi hỏi về mặt lý luận vừa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đặt ra đối với sự phát triển chung của cả hệ thống BHXH Việt Nam.

Sau khi đọc kỹ 104 trang báo cáo kết quả nghiên cứu đề tài do Thạc sĩ Trần Xuân Vinh chủ biên chúng tôi có một số nhận xét như sau:

Về tính cấp bách của đề tài nghiên cứu đã được khẳng định ở phần trên. Về kết cấu nội dung, ngoài phần mở đầu và phần kết luận, tác giả bố cục theo ba chương là hợp lý. Bố cục kiểu truyền thống này đã dẫn dắt người đọc theo một tư duy liên tục, dễ hiểu, đảm bảo tính lô gíc.

Trong chương I “ **Một số cơ sở lý luận của quản lý hành chính hoạt động BHXH**”. Với 42 trang trình bày, tập trung vào hai vấn đề lớn: lý luận về BHXH và bản chất của BHXH, chức năng, nguyên tắc và mối quan hệ chủ yếu giữa BHXH với các lĩnh vực liên quan. Tác giả đã khái quát hoá những nội dung cơ bản của quản lý hành chính hoạt động BHXH. Theo đó đã nêu rõ được những mục tiêu, chức năng, công cụ phương pháp của quản lý hành chính hoạt động BHXH. Đây là quá trình khái quát hoá trên những luận cứ khoa học đã và đang được nghiên cứu của đồng nghiệp nhưng được tác giả nâng lên một bước và phân tích sâu hơn trong lĩnh vực quản lý nhà nước. Ví dụ: tính hai mặt của BHXH là kinh tế và xã hội không thể tách rời, gắn quện nhau. Do đó cần phải có sự quản lý của nhà nước (quản lý hành chính), và tác giả đã khẳng định chỉ có nhà nước mới có đủ khả năng điều chỉnh các mối quan hệ liên quan về BHXH.

Trong chương II: “ **Thực trạng quản lý hành chính hoạt động BHXH ở nước ta**”. Từ trang 45 đến trang 83 tác giả đã tập trung phân tích đánh giá thực trạng quản lý hành chính hoạt động BHXH theo hai giai đoạn lớn:

Giai đoạn thứ nhất từ năm 1962 đến trước tháng 1/ 1995 BHXH được thực hiện theo điều lệ tạm thời ban hành kèm theo nghị định 218/CP ngày 27/12/1961 của Hội đồng chính phủ. Theo đó một số nội dung về: điều kiện được hưởng, mức trợ cấp, quỹ BHXH, cơ chế quản lý quỹ BHXH được phân tích khá sâu.

Chúng tôi đồng tình đánh giá của tác giả về những mặt được và những điều còn tồn tại, có thể tóm tắt lại trong giai đoạn này là: phạm vi đối tượng

tham gia còn hạn hẹp(cán bộ công nhân viên chức và lực lượng vũ trang); về thời gian công tác thì sử dụng hệ số qui đổi; thực hiện các chế độ BHXH xen với các chế độ ưu đãi xã hội và các chính sách khác; về quỹ không tồn tại theo đúng bản chất của nó; về tổ chức quản lý quỹ là phân tán không rõ chức năng quản lý nhà nước với quản lý sự nghiệp BHXH.

Giai đoạn từ 1/1995 đến nay, khác với thời kỳ trước, phạm vi đối tượng được mở rộng, tách bạch giữa chính sách ưu đãi và chính sách BHXH. Quỹ được hình thành, độc lập với ngân sách nhà nước, được bảo tồn tăng trưởng. Hệ thống văn bản pháp qui và có tính pháp luật được thiết lập và hoàn thiện ngày càng làm rõ hơn vai trò quản lý hành chính hoạt động về BHXH. Vì lẽ đó mà hoạt động sự nghiệp BHXH đã mang lại nhiều kết quả: số đối tượng tham gia ngày càng tăng do đó số thu ngày càng lớn. Chi trả các chế độ BHXH ngày càng chu đáo đảm bảo phương châm: chi đúng, đủ, kịp thời tận tay đối tượng được những người thụ hưởng đồng tình xã hội ủng hộ.

Hệ thống sự nghiệp BHXH đã được hoàn thiện chỉ đạo hoạt động tập trung thống nhất từ TW đến cơ sở. Hệ thống này đã tổ chức thực hiện có hiệu quả chính sách chế độ BHXH và bảo tồn tăng trưởng quỹ BHXH. Thông qua những kết quả các mặt nêu trên đã khẳng định hiệu lực hiệu quả quản lý hành chính về BHXH. Tuy nhiên vẫn còn những khiếm khuyết cần được bổ xung, hoàn thiện như đề tài nêu là hiện thực và cần phải làm ngay.

Chương III: “ Kiến nghị một số giải pháp nhằm tăng cường quản lý hành chính hoạt động BHXH ở nước ta hiện nay”. Từ trang 84 đến trang 104 của đề tài, tác giả đã đề xuất 2 loại giải pháp: chiến lược và trước mắt. Có thể nói các nội dung của những giải pháp này được rút ra từ sự nghiên cứu ở chương I và chương II. Trên tất cả các mặt thuộc chức năng, nhiệm vụ quản lý hành chính hoạt động BHXH. Từ việc tạo môi trường cơ chế hoạt động, hành lang pháp lý, tổ chức thực hiện đến kiểm soát kiểm tra thanh tra. Những kiến nghị giải pháp của tác giả có tính khả thi cao và có thể làm tài liệu tham khảo cho công việc biên soạn luật BHXH Việt Nam đang được tiến hành, làm tài liệu nghiên cứu cho việc chế định các chính sách xã hội khác.

Tuy nhiên bên cạnh những kết quả nêu trên đề tài vẫn còn đôi chỗ thuộc phạm vi chức năng nhiệm vụ quản lý hành chính hoạt động BHXH vẫn

chưa được đề cập tới(quản lý hành chính hoạt động BHXH ở cấp tỉnh, thành phố, huyện thị như thế nào?). Nhiều chỗ phân tích chưa rõ mối quan hệ giữa quản lý sự nghiệp với quản lý hành chính hoạt động BHXH v...v. Có lẽ do thời gian, điều kiện không cho phép. Nêu ra song chưa phân tích để thấy rõ tính đúng đắn, hợp lý về chức năng, nhiệm vụ của bộ máy quản lý BHXH hiện hành.

Đánh giá chung: đề tài trình bày lô gíc, khoa học, ít sai sót. Bản báo cáo tóm tắt phản ánh đúng nội dung bản báo cáo chính. Trình độ phân tích, tổng hợp, khái quát hoá của tác giả khá cao. Những đề xuất có giá trị cả về lí luận và thực tiễn. Qua đó thể hiện được sự nghiên cứu làm việc nghiêm túc, khoa học của tác giả. Đề tài đã đáp ứng được yêu cầu của một đề tài nghiên cứu khoa học, đề nghị hội đồng nghiệm thu đề tài thông qua ở mức suất sắc.

Hà Nội ngày 20 tháng 12 năm 2001

Người nhận xét

TS Dương Xuân Triệu